

Sommar PRAKT

Foto: LEL

Villa Sandgatan lever vidare

Resa med Parktåget

Klurigheter

Profilen

Redaktions- kommittén

Inger Rosén Hansson, ansvarig utgivare.

Lars E Lundgren, redaktör

Funktionärer

Tel

Rekrytering, Ulla Hedin	070-569 25 34
Studiekomm., Bo Holmgren	070-832 83 45
Resor, Torbjörn From	47 76 65
Programgrupp, Anita Nehler	070-660 17 57
Västanvind, Heidi Rosén	388 36
Boule, Bo Johansson	44 93 44
Bowling, Torvald Lund	41 30 97
Bridge, Barbro Sandberg	362 86
Bordtennis, Lennart Andersson	070-327 97 07
Pressombud, Stig Forshult	070-531 53 88
Webbansvarig, Gunnar Tallnäs	076-817 01 91

Kommunala Pensionärsrådet, KPR

Maj Kinnbo 073-949 15 51

Landstingets Pensionärsråd, LPR

Ulla Hedin 070-569 25 34

Områdesgrupper

Grupp

Ledare

Tel

1	Bertil Larsson	44 51 75
3	Berit Bergman	272 53
4	vakant	
5	Alf Karlsson	44 74 27
6	Pia Rosenberg	073-680 47 27
7	Ulla Hedin	070-569 25 34

Avgiften vid månadsmöten 70 kr, inkluderar underhållning, förtäring och information. Betalas av samtliga närvarande.

Ändrar du adress, namn, telefonnummer eller e-postadress meddelas detta till Inger Rosén Hansson, tel 070-523 14 58 alt. inger.rosenhansson@telia.com

Adress och tel:

SPF Seniorerna Enabygden
Källgatan 1, 745 35 Enköping,
Tel 0171-295 40 (vidarekopplad till ordf.)

Enabygdens bankgiro nr

5947-0559

Swish nr

123 230 8906

Enabygdens hemsida

www.spfseniorerna.se/enabygden

Styrelsen, ordinarie

tel

mail

Inger Rosén Hansson, ordf.	070-523 14 58	inger.rosenhansson@telia.com
Sven-Olof Johansson, vice ordf.	070-211 50 76	johansson85@hotmail.com
Stig Hallgren, sekreterare	070-394 72 81	stig.hallgren@politiker.enkoping.se
Anita Nehler, vice sekr.	070-660 17 57	anita.nehler@hotmail.com
Kenneth Löthegård, kassör	070-471 16 03	kenneth@lothegard.nu
Jan-Olov Andersson	070-844 51 19	janne.joa@telia.com
John Bergström	070-514 24 71	john.lonsaker@gmail.com
Ulla Hedin, LPR-rep.	070-569 25 34	hedin.ullabritta@gmail.com
Carl-Erik Lind	070-735 22 74	calle.ingrid@gmail.com
Maj Kinnbo, KPR-rep. adjunge.	073-949 15 51	maj.kinnbo@hotmail.com

Ersättare

Gert Blomberg	070-768 80 61	gerthblomberg@hotmail.com
Bruno Edvinsson	073-081 40 33	bruno.edvinsson@telia.com
Karin Wolkert	070-538 28 53	karin.wolkert@outlook.com

INGER HAR ORDET

I dag är det den 12 augusti, och jag har nyss tömt 25 mmm ur regnmätaren. Det ytterst välbehövliga regnet har kommit under senaste dygnet, och det regnar fortfarande. Tänk att man kan njuta så av åska, regn och 12 grader en dag i mitten av augusti!!

Vi har haft en sommar med rekord för värme, torka och terrängbränder. Det är mycket lång tid sedan något jämförbart utspelade sig här i Norden. Vi har bl a fått leva med totalt eldningsförbud och uppmaningar till sparsamhet med vattenanvändning. Det har varit tråkigt att se bruna gräsmattor, fallande gula löv samt åkrar och betesmark med mycket dålig växtlighet. Vi får nu hoppas att allt i naturen får möjlighet till återhämtning, och att de negativa effekterna av sommaren kan minimeras.

Föreningens programkommitté har anordnat en del aktiviteter under sommaren, kvällstur med Räkbåten. Guidad tur med Blå tåget i Enköpings parker, tipspromenad m.m. Utöver de reguljära månadsmötena under hösten

kommer det anordnas några ytterligare träffar. Dessa kommer att annonseras.

För övrigt fortsätter utbudet av resor, studiecirklar, bridge, bowling, m.m., m.m. som vanligt.

Det kan inte ha undgått någon att det är val den 9 september! Det gäller att välja politiker till kommun, region och riksdag. Det verkar onekligen bli spännande. Då vi läser den här tidningen, har nog många av oss varit med vid en hearing den 31 augusti med politiker från samtliga partier, som är representerade i kommunfullmäktige i Enköping. Arrangörer har varit samtliga pensionärs- och handikapporganisationer, verksamma i kommunen. Från SPF har alla lokalföreningarna i kommunen deltagit.

Under våren deltog vi från SPF Seniorerna Enabygden vid Enköpingsmässan. Det är viktigt för oss att synas i olika sammanhang som marknadsföring för vår verksamhet. Därför har vi också bemanning vid en monter under Trädgårdsdagen den 1 september.

VÄLKOMNA TILL FÖRENINGENS AKTIVITETER UNDER HÖSTEN !

Inger Rosén Hansson

Redaktören

Vilken sommar vi fick! Kan-ske en smula varmt emellanåt. Jag hade turen att ofta vara till sjöss och kunde svalka mig i vattnet. 25-26 grader i Mälaren och 20-22

ute i havet. Trots värmen och torkan dignar äppelträden av frukt och rosen vid stugknu-ten har aldrig varit så produktiv som just denna sommar (se omslaget).

Nu drar det ihop sig till höstäventyren i föreningen. Glöm inte anmälan till studiecirklar.

De presenterades i föregående nummer av Enabygden – alltså 2-18.

Upplevde du något roligt/ovanligt/spännande under sommaren finns det plats för en kortare berättelse i nr 4 som kommer ut i början av december. Hör av dig!

Lars Erik Lundgren
070-521 27 12, 217@telia.com

Material till SPF Seniorerna Enabygden 4-2018:

Senast 5 november

SPF Seniorerna Enabygden.

Resekommittés program 2018

- 12 sept *Vi besöker Venngarns slott.*
Guidad visning på slottet samt lunch i enskild miljö.
Max 30 personer
Pris 480 kr inkl lunch.
Sista anmälningdag 5 sept. 2018.
- 27 sept *"En kväll med Hasse o Tage"*
på Reginateatern Uppsala med Jacke Sjödin, Meta Roos m.fl
Vi sitter vid bord placerade framför scenen.
Vi har 40 bokade platser.
Pris 550 kr.
Finns 3 platser kvar 2018-07-24

Övrigt höstprogram meddelas på månadsmötet den 14 sept.

Bevaka information vid föreningens månadsmöten och på hemsidan samt i EP under rubriken föreningar. Det går bra att boka sig på reservlista, det händer ibland avbokningar av olika anledningar. Anmälningar till Lisbeth Broström tfn. 070 287 48 94. May-Britt Waghorn tfn. 070 277 03 53. Torbjörn From tfn. 070 240 75 78.

Medlemmar i SPF ENKÖPING

HAR ALLTID RABATT:

300 kr på flerdagsresor

50 kr på teaterresor

ALLTID påstigning i

ENKÖPING

Bålsta Västerås

Läs om våra resor/boka på:

www.nordsydneyresor.se

Box 875, 751 08 Uppsala

Tel 08 247100 0171 35663

må-fre 09.00-12.00 & 13.00-18.00

e-post: info@nordsydneyresor.se

Från Studiekommittén

- **Kom och ställ upp som cirkelledare!**
Du behövs i cirkel 1 Aktuella händelser, cirkel 14 Dalsland, cirkel 20 Engelsk konversation och i cirkel 25 Koll på läkemedel. Vi har många cirkeldeltagare anmälda som väntar på ledare för att cirkelarna ska kunna börja.
- Om du vill vara ledare eller har tips på någon person som kan ställa upp, så

kontaktar du Bo Holmgren på tel 0708-32 83 45.

- **Alla behöver röra på sig för att må bra.** Kicki Eklöf har gymnastik för damer och herrar på onsdagar i Kryddgårdens A-sal. Det finns plats för flera deltagare i hennes grupp

Hälsningar Bo Holmgren

MÅNADSMÖTEN

Fredag 14 september kl 13.30. OBS! Tiden. Kryddgården A-salen.

HÖSTUPPTAKT. Studieämnena presenteras med "levande bord". Höstens resor, program och friskvårdsaktiviteter presenteras också. Trubaduren och Enköpingssonen **Jocke Göransson** underhåller.

Entré 70 kr (nytt fr o m hösten enligt årsmötesbeslut). Fika ingår. Arbetsgrupp 1.

Fredag 12 oktober kl 14.00. Kryddgården A-salen.

F d EP chefredaktören **Roger Pettersson** ger sin syn på "Möjligheter med och hoten mot vår demokrati". Entré 70 kr. Fika ingår. Arbetsgrupp 3.

Fredag 9 november kl 14.00. (Plats meddelas senare)

Teatergruppen **PROfilurerna** underhåller med sketcher, sång och musik. Entré 70 kr. Fika ingår. Arbetsgrupp 4.

Fredag 14 december kl 14.00. Kryddgården A-salen.

Traditionellt Luciatåg med elever från Robinssonskolan. Entré 70 kr. Fika ingår. Arbetsgrupp 5.

SPF Seniorerna Enabygdens höstprogram 2018

AFTERNOON TEA

Onsdag 26 september kl 14.00-16.00

Lite social samvaro under tiden vi dricker the/kaffe med många goda tillbehör.

Lokal: Wallinska Gården, Kryddgårdsgatan 8. Kostnad: 100 kr. Max 40 pers.

PUB MED SÅNG- OCH MUSIKUNDERHÅLLNING SAMT QUIZ

Fredag 19 oktober kl 15.00-18.00

Trubadur Johan B. Andersson underhåller.

Lokal: Rugbylokalen, Sandbrogatan 2, Korsängen. Kostnad: 135 kr. Underhållning, förtäring samt 1 lättöl/loka el läsk ingår. Medtag egen övrig dryck! Max 70 pers.

PUB MED SÅNG- OCH MUSIKUNDERHÅLLNING SAMT QUIZ

Fredag 16 november kl 15.00-18.00

Trubadur Jocke Göransson underhåller.

Lokal: Rugbylokalen, Sandbrogatan 2, Korsängen. Kostnad: 135 kr. Underhållning, förtäring samt 1 lättöl/loka el läsk ingår. Medtag egen övrig dryck! Max 70 pers.

JULLUNCH PÅ RESTAURANG NOVISEN

Tisdag 11 december kl 12.00

Vi äter en jullunch bestående av 1 förrättstallrik, 1 tallrik med småvarmt samt 1 liten desserttallrik samt kaffe/the. Vi blir serverade vid borden och restaurangen har fullständiga rättigheter.

Lokal: Restaurang Novisen, Torggatan 13. Kostnad meddelas senare! Inga drycker ingår (förutom kaffe till desserten). Mat och dryck betalas vid bordet! Max 70 platser.

Fler programpunkter kan tillkomma under hösten. Bl a planeras ett besök på vårt Armémuseum.

Anmälan skall ske i god tid till någon av oss i programkommittén:

Anita Nehler, 070- 660 17 57
anita.nehler@hotmail.com

Jan-Olov Andersson, 070-844 51 19
Pia Rosenberg, 073-680 47 27
Gerth Blomberg, 070-768 80 61

Villa Sandgatan lever vidare!

Nu är det beslutat – Villa Sandgatan fortsätter som tidigare.

Iréne Hansson, Vård och omsorgsförvaltningen, gav det positiva besked som så många väntat på.

om ombyggnad av huset och med förflyttning av annan kommunverksamhet hit. Men i juni fattade politikerna beslutet: Villa Sandgatan

Iréne Hansson, tillförordnad chef Vård- och omsorgsförvaltningen, kunde nyligen vid ett möte med Villa Sandgatans volontärer ge det efterlängtningsbeskedet.

- Det har varit många turer hit och dit under våren med diskussioner

lever vidare som tidigare.

Det hördes en djup suck av lättnad från de församlade volontärerna och andra i möteslokalen – det omtyckta caféet.

Sirpa Huisman, verksamhetschef i Vård- och omsorgsförvaltningen, är den som ytterst ansvarar för administrationen av verksamheten. De församlade volontärerna ställde henne inför många frågor bland annat runt tillgängligheten till lokalerna, om bokning av lokaler samt en hel del annat. Tyvärr blev svaren på frågorna inte så entydiga som många nog hade förväntat sig.

Sirpa Huisman: - Men vänta nu, vi har ju nyligen fått beslutet att Villa Sandgatan lever vidare. Nu arbetar vi för fullt för att få fram hur det praktiskt ska fungera. Och här ser vi mycket gärna att den viktiga gruppen volontärer med erfarenhet från tidigare kommer med

AKTUELLA OMRÅDESGRUPPER

Områdesgrupp 1.

Gruppansvarig Bertil Larsson tel 0171-44 51 75
e-post bertil.risberga@outlook.com
Området omfattar medlemmar boende på landsbygden söder om Enköping.

Områdesgrupp 3.

Gruppansvarig Berit Bergman
tel 0171-272 53
Fanna (Svampgatorna uppe i Fanna), Korsängen, Bergvreten, Husberg, Gånsta, Stenvreten, Bredsand, Åkersberg.

Områdesgrupp 4.

Gruppansvarig vakant
Centrala Enköping, Kungsgatan, Ö. Ringgatan, Lilla Vägen, Sandgatan, Tullgatan, Munksundsgatan, Kryddgårdsgatan, Korsängsgatan och gator som korsar dessa.

Områdesgrupp 5.

Gruppansvarig Alf Karlsson tel 0171-44 74 27
e-post alf.p.karlsson@gmail.com
Gröngarn, Munksundet, Lillsidan, Västerleden, Galgvreten.

Områdesgrupp 6.

Gruppansvarig Pia Rosenberg tel 073-680 47 27
e-post pr.fs@mbox.lidnet.se.
Romberga, Enögla, Drottninggatan, Bangårdsgatan, Linbanegatan, Långgatan norra delen, Bergsgatan, Fjärdhundragatan norra delen, Lillängsgatan.

Områdesgrupp 7.

Gruppansvarig Ulla Hedin tel 0171-351 50
e-post hedin.ulla@hotmail.com
Långgatan södra delen, Fjärdhundragatan södra delen, Hägnadsvägen, Sandgatan, Torggatan västra delen, V Ringgatan, Lillebergsgatan, Kyrkogatan.

synpunkter liksom att olika föreningar och organisationer ger uppgifter om sina behov. Det ruskades på huvuden när den verksamhetsansvariga föreslog att bokningen kunde skötas via kommunens centrala lokalbokning. Nej, det förslaget föll inte i god jord!
- Men vem är det nu som tar hand om oss volontärer?

Sirpa Huisman slog ut med händerna och konstaterade att hon ska återkomma med besked så snart som möjligt. Ett tydligt svar lämnades dock på frågan öppettider: 10.00 – 13.00 då lokaler kan bokas via personalen i caféet. Om öppettider på eftermiddagar lovade Huisman återkomma med besked.

Volontärförening

En nyhet inför hösten är att intresserade nu kan aktivera/organisera sig som volontär i en nybildad förening, Enköpings Volontärförening. Ordförande i föreningen är Monica Hallgren som tidigare var en av de drivande på Villa Sandgatan men nu är verksam på Kungsgården och i Allas vård & Omsorg (hemtjänst). Hallgren ber personer som är intresserade att agera volontär (frivilligt socialt arbete) inom kommunen att ta kontakt med henne eller med någon nu aktiv volontär, till exempel på Villa Sandgatan. Den nya föreningen kommer att samverka både med Vård-

och omsorgsförvaltningen, Röda Korset och privata aktörer.

Enköpings Volontärförening har bildats i samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan. Hur ser från tidigare väl erfarna volontärer på dagens information? Zorica Kovacec med över 10 års erfarenhet svarade:

- Jag är jätteglad! Är övertygad om att Villa Sandgatan återigen kommer att leva upp till besökarnas höga önskemål. Härligt för mig att få uppleva den glädje som finns här bland kollegor och besökare.

Ett gäng volontärer som ser fram mot givande dagar i ett "nytänt" Villa Sandgatan! Fr v: Elisabet Görling Pettersson, föreningsordf. Monica Hallgren, Eva Hermansson, Birgit Johansson, Zorica Kovacea, Anja Johansson och Eila Jansson.

På besök i Westerlundska gården 3 juli

I år har Enabygdens programgrupp tagit nya grepp och ordnar även sommaraktiviteter. Den 17 juni genomfördes en tipspromenad, den 16 juli en utflykt med räkbåten Tor, den 7 augusti åkte vi Blå tåget och idag den 3 juli, var det dags för besök på.

Vi var 8 intresserade SPF-are som mötte upp vid porten till Westerlundska gården. Vi bjöds vi in i huset där Barbro Sandberg initierat berättade om dr Ernst Westerlunds liv och gärning. Han föddes 1839 i Öregrund och utbildade sig till läkare i Uppsala. 1867 blev Westerlund stadsläkare i Enköping och kunde året därpå gifta sig med Nina Flodérus från Halmbyboda. Intressant är att Ernst Westerlund på både fädernet och modernet härstammade från nuvarande Enköpings kommun, Biskopskulla och Åloppe.

I Enköping blev Ernst Westerlund snabbt en mycket aktad stadsläkare, vars något annorlunda ordinationer, inte minst motion, ofta gav resultat. Efter nio år hade han fått så många egna patienter att han slutade som stadsläkare och enbart drev privat praktik. Trots att han var utbildad kirurg, blev han mest känd som nervläkare och fick patienter från hela Sverige och även utomlands. Familjens två döttrar gifte sig t.o.m. med patienter; Dorotea med Leo Tolstoy från S:t Petersburg och Mathilda med Marius Selmer från Oslo. År 1900 blev Ernst Westerlund hedersdoktor i Lund, men han arbetade vidare nästan ända fram till sin död 1924 vid 84 års ålder. Något innan hade han sålt sitt hem till Enköpings kommun som nu använder Westerlundska gården som representationsvåning. Tyvärr spreds inventarierna vid bodelningen, men några av dem liksom tidstypiska möbler har senare återvänt tack vare stora insatser av Westerlundsällskapet som bildades 1984 av Hasse Eson m.fl.

Efter den intressanta informationen gjorde gruppen en rundvandring i Westerlunds praktik på nedre botten och i den privata våningen ovanpå, varefter hela tillställningen avslutades med kaffe och hembakat i den sköna trädgården. Ett stort tack till Barbro och Monika från Westerlundsällskapet och Pia och Anita från SPF som ordnat det hela. Måhända skulle dr Westerlunds liv och gärning kunna vara ett ämne för en studiecirkel i SPF:s regi. Intresserade kan höra av sig till undertecknad.

Vid pennan: StigF, tel. 070 531 5388, mejl. stig.forslhult@telia.com

Under 2018 har du som medlem i SPF, mot uppvisande av personligt medlemskort:

- 10% rabatt på kompletta glasögon.
- 10% rabatt på solglasögon, solclip och SunCovers.

(Gäller inte redan prisnedsatta varor eller lågpris)

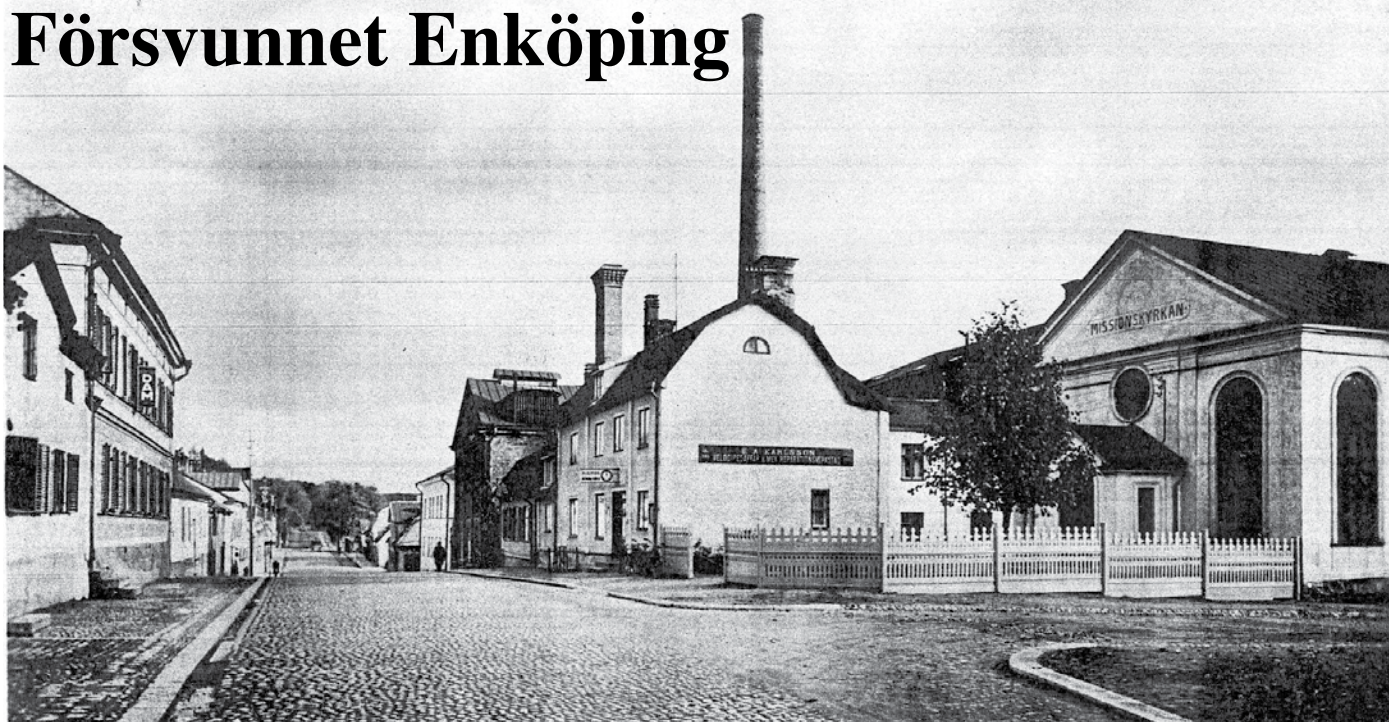
SKOGLUNDS
OPTIK

Källgatan 17 Enköping
Tel. 0171-338 15

www.skoglundsoptik.se

Medlem i KlarSynt

Försvunnet Enköping

Känner du igen denna plats? Hör gärna av dig om då minns något kring platsen.

Bilden hämtad ur Curt Erikssons omfattande fotoarkiv. Svar i nästa tidning.

Efterlysning: Vem står staty?

Curt Eriksson, Enköpings verkliga mästare på stadens bildhistoria med tusentals egna bilder från förr, kommer med en undran: Vet du vem som står staty i den här bilden?

Just det, finns det någon bland tidningens läsare som var med på tiden för Lundevalls

konditori i hörnet Kungsgatan–Torggatan? På konditoriets innergård stod under många år en staty av ”någon”. Namnet, tack! Curt och Enabygden utlovar en Trisslott till namngivaren. OBS Det krävs inte namn på alla farbröder i bilden!

På resa genom Enköping med Parktåget

24 förväntansfulla SPF-are samlades på Rådhusplan för att under 1,5 timme ”tuffa” runt med Blå Tåget – eller Parktåget som är det rätta namnet när kommunen är inhyrare. Efter lite anmaningar om säkerheten ombord bar det iväg med Elisabet Lind som guide och med Hans Jäderqvist som lokförare. Vi fick inledningsvis veta att det gamla Rådhuset var ett av få hus som klarade den förödande stadsbranden 1799. Likaså överlevde den gamla prästgården vid den trekantiga fickparken *Afzeliusplan* längst upp på Kyrkogatan mot Tullgatan. Parken anlades redan under 1800-talets andra hälft då även med den vackra kvinnostatyn i fontänen i parkens mitt. Men prästerskapet gillade inte att se den lättklädda damen utanför köksfönstret varför statyn försvann under många år – turligt nog inte för alltid. Sedan tidigt 1960-tal är statyn åter på plats och förgyller parken.

Tåget stänkade vidare förbi ruinen av St Ilians kyrka (byggd i slutet av 1200-talet) just nedanför gamla läroverket och före ingången till *Skolparken*. Den parken med sina många Rhododendron, sin azaleadal samt unika perenna barrväxter innehåller även stadens troligen största lekpark för barn – och vuxna – plus en frekventerad utomhusscen.

Högre upp på den kullerstensbelagda Drottninggatan kom vi till *Pastor Spaks park* där

man innanför den böljande idegranshäcken har satsat på klematis och rosor, rosor och åter rosor. En mycket kvinnlig park enligt guiden Elisabet.

Därefter rullade Parktåget söderut nedför Drottninggatan, passerade Prästgårdsrondellen med sin plantering för att stanna till vid *Fridegårdsparken*, en liten lummig fickpark som anlades så sent som 1987 av Enköpings verkliga ”park-mästare” Stefan Mattson. Här finns stora och unika japanska magnoliaträd samt trädet korstörne som inte finns på andra platser i Norden än just här. Det lockar även

fackfolk från främmande länder till Enköping.

Vi klättrar ombord igen på tåget som signalerar för avgång söderut. Strax kommer vi fram till *Gustav Adolfs plan* med dess park som är fylld av årets sommarblomster i alla färger – en riktig paradpark. Här står också den kände enköpingssonen J P Johansson staty. Det var nämligen här som JP hade sin allra första smedja. Så tuffar tåget via Ågatan ut på den kilometerlånga Åpromenaden längs ån med sina talrika syrenbuskar – nu rätt glåmiga - fram till smått futuriska *Blå trädgård* som ursprungligen byggdes upp som en idépark med bara blå klängväxter och med vattendammar. Valnötsträden står på rad när vi passerar fram till *Idéträdgårdarna*. Varje

år bygger trädgårdsmästarskolans elever upp trädgårdar efter ett visst tema - i år blev det Från slott till koja. Snyggt och välbesökt. Tåget vänder så åter till *Drömparken* och passagerarna stiger av för att gå genom den enköpings verkliga huvudpark. Holländaren Piet Oudolf ordnade till "ett sommarfyrverkeri" av perenna växter av många arter och i stora mängder – såväl låga som höga. Parken är 500 m2 stor med drygt 200 arter av mestadels mycket robusta växter. Kommunens parkförvaltning är enligt vår guide synnerligen noga med att hålla anläggningen i det skick som Oudolf ursprungligen gav parken.

Ombord igen och vi rullar genom *Strömparterren* längs ån med alla sina magnoliaträd och buskar. Här gäller Woodlandkänsla!. Så över kungsbron som är rikligt försedd med färgstarka blommor och fram till den lilla och lummiga fickparken *Munksundskällan*. Här finns pumphuset – byggt i slutet av 1700-talet - fortfarande kvar över den källa som gav stadens invånare vatten ända in på 1900-talet. *Klosterparken* stod näst på tur. Det är Enköpings största park med stora gräsytor, frodig åbrink, boulebana, lekplats och blomstergård med magnolior. Sommartid är bryggorna ut över ån populära platser för avkoppling

Lokförare Hans Jäderqvist och guiden Elisabet Lind såg till att resan genom Enköpings parker blev en fullträff.

under betraktande av fågelliv såväl som båttrafik och hamnmagasinen på andra sidan vattnet.

Lokförare Hans styr åter via småbåtshamnen och Kungsbron upp till Rådhusplan där tåget parkeras efter drygt 90 minuters intressant färd genom staden. Och det till mycket detaljerad och bra information av guiden Elisabet. Fantastisk upplevelse och därmed stort tack till vår programgrupp med Anita Nehler som arrangör för resan.

200 resor hittills i år

Blå tåget, som ägs och drivs av Guy Nylund, har funnits i 10 år. Det är flitigt använt med kommunen som största inhyrare. Bara i år har Parktåget – aktuellt namn när kommunen hyr – klarat av 200 resor fram till senare delen av augusti.

Guide för dagen var Elisabet Lind som hunnit med inte mindre än 21 år som informatör runt Enköping och dess parker.

- Jag trivs utmärkt med detta arbete. Det är alltid vänliga och nyfikna människor på tåget så frågorna är många. Det är få gånger under alla åren – 10 år Parktåget - jag har haft att göra med någon gnällspik. Extra spännande när någon eller några passagerare är parkexpert och har kluriga frågor. Då kryddas tillvaron!

Även lokföraren Hans Jäderqvist trivs med uppdraget att styra tåget genom staden. Det har han gjort i 10 år utan större mankemang.

- Visst händer det oväntade saker. Motorstopp och avspärrade körvägar men inga egentliga trafikproblem. Med lite fantasi så ordnas saken!

Hans berättar att vid en punktering under en av vagnarna hann han inte mer än plocka fram reservhjulet innan två passagerare hade bytt hjulet. Utan att använda domkraften kom med!

LEL

Vägen till en trygghetsbostad

För att öka tillgängligheten till vår digitala förmedlingstjänst vägleder och hjälper vi dig genom de olika stegen när du söker en trygghetsbostad. Kriterierna för att kunna söka en trygghetsbostad varierar mellan hyresvärdar.

För att kunna söka och få en bostad genom oss behöver du vara registrerad som bostadssökande hos oss, ha betalat köavgiften och uppfylla hyresvärdens kriterier.

1. Registrering

Du registrerar dig på www.bostad.uppsala.se

- Vi vägleder eller hjälper dig att skapa en e-postadress och registrera dig i bostadskön.

2. Köavgift

När du registrerat dig väljer om du vill betala din köavgift med bankkort eller med inbetalningskort.

- Vi vägleder eller hjälper dig att välja betalningsmetod. Vi kan även beställa inbetalningskort till din folkbokföringsadress.

3. Intresseanmälan

För att enkelt hitta bostäder kan du skapa en bevakning. En e-post skickas då till dig så snart bostäderna som matchar dina val publiceras på vår webb.

När du hittar en bostad som du vill ha behöver du logga in och göra en intresseanmälan.

Tips! Trygghetsbostäder är publicerade under 8 dagar. Om du loggar in samma dag en gång i veckan kommer du inte att missa någon bostad.

- Vi vägleder eller hjälper dig att skapa en bevakning och att anmäla intresse för lediga bostäder.

4. Visning

Om du är en av dem med längst kötid får du (i de fall visning erbjuds) en fråga om du vill gå på visning eller inte. Det är viktigt att du svarar. Ett uteblivet svar tolkas som ett nej.

- Vi vägleder eller hjälper dig att svara ja eller nej till visning.

Under visningen träffar du en representant från hyresvärdens som visar dig bostaden och kan svara på eventuella frågor.

5. Svar

Efter visningen får du en fråga via e-post om du vill ha bostaden eller inte. Det är viktigt att du svarar. Ett uteblivet svar tolkas som ett nej.

- Vi vägleder eller hjälper dig att svara ja eller nej till trygghetsbostaden.

6. Kontroll

Vi kontrollerar att du uppfyller hyresvärdens kriterier för bostaden.

7. Kontrakt

När vi har skickat över dig som hyresgästförslag gör hyresvärdens det slutliga godkännandet och tar kontakt med dig för att teckna hyreskontrakt.

8. Förmedlingsavgift

När ditt hyreskontrakt är påskrivet behöver du betala en förmedlingsavgift.

Uppsala Bostadsförmedling

Kontakt trygghetsbostäder

Telefon: 0771-71 00 00, tonval 1
måndag - fredag kl. 09:00 -12:00

Besök: Stationsgatan 32 B,
måndag - torsdag kl. 13:00-16:00

E-post: trygghetsbostad@bostad.uppsala.se

Bäverns hämnd!

För en tid sedan såg kommunens skarpskytt till att en i ån verksam bäver togs av daga. Man säger i alla fall så och hoppas att menigheten bäver-vänner lugnar ner sig med sina skrivelser i EP.

Under en sedvanlig tidig motion längs åpromenaden en av de första dagarna i augusti stöter jag på ett ikullfallet kraftigt träd tvärs över gångbanan. Oj, har det blåst så kraftigt i natt?

Nej minsann, efter att ha klättrat genom häcken ser jag: Bävern har varit framme! Det grova trädet – ca 20 cm i diameter – är snyggt avgnagt runt om cirka en decimeter över marken.

En fundering: Kan det kanske vara en ogärningsman med yxa som varit framme under natten? Spånen är ju så grova, riktigt grova. Uppenbart har bävern hämnats på Enköpings styrande för att kompisen har avlivats. Eller kan det möjligen vara så att utsänd skarpskytt inte hade licens för mer än lös ammunition i sin bössa? Det är ju numera så hårda vapenlagar i vårt land.

Det ska bli intressant att se vad nästa steg blir i kampen mellan bävern och kommunen. Och ytterligare en fundering: Varför knep EP käft om denna märkliga nyhet?

LEL

Spån efter bäverns arbete (5-krona som jämförelse).

Bäver

Cas'tor, är ett vattenlevande däggdjur av ordningen gnagare, 60-70 cm lång kropp med mycket tät päls, fjällklädd platt svans samt med simhud mellan klorna. Bävern kan vistas under vattenytan i upp till 20 minuter utan att andas. Bävern fäller träd för att bygga hyddor och dammar. Den europeiska bävern utrotades helt i Sverige i slutet av 1880-talet men inplanterades på nytt under 1920-talet. I dag finns bävern i södra delen av landet upp till Mälardalen.

PROFILEN

Björn Liljestrand – med ett mångfacetterat liv

-När man summerar alla ämnen jag hann med under åren i Uppsala är det kanske lätt att tro att jag var en "överliggare"! Men nej då, så hann det aldrig bli.

Under tiden i Uppsala (1947–1960) hann han med militärtjänstgöring samt att gifta sig med Ragnhild (vigdes i Bred). Björn kom även i kontakt med sångkören Allmänna sången och Uppsala manskör där han var första bas.

-Det var en riktig fullträff att få sjunga i kör på den nivån. Härligt!

- Ett rikt liv med många intressanta händelser. Andra hälften kom till stor del att beröra SPF här i Enköping. Och det tack vare mitt stora intresse för körsång.

Ja, när Björn Liljestrand berättar om sitt liv inser pennförfaren att här ligger en hel del i SPF Enabygdens grund. Inte minst detta med studiecirkel och även sångkören Västansvind. Låt oss börja från början. Björn "kom till" i Enköpings-trakten och har i stort varit staden trogen med undantag för nästan 15 års studier i Uppsala. Hans far var lärare varför det kanske inte är så konstigt att Björn i senare delen av sin utbildning hamnade i det gebitet. I Uppsala läste han in ämnen som statskunskap, pedagogik, geografi och historia.

-Vad gäller geografi låg jag någon vecka i Luleå och skrev en uppsats om jordbrukets stora problem med Vattenfalls kraftiga utbyggnad av vattenkraftverk. Något som drabbade samerna rätt hårt. Intressant hur landskapet mer eller mindre förstördes.

Bokhandelns Läsecirkel

Nu börjar nya läsecirkeln för 2018-19

Läs över 60 boknyheter under ett år
för endast **399:-**

En av böckerna får du behålla.!

Kungsgatan 18, Tel. 30095

www.gestbloms.se

Via tre terminer på Lärarhögskolan i Stockholm – med full lön – sökte han lärartjänstgöring i Enköping och fick tjänst nästa direkt på St. Illians. Därmed blev han 4-e generation lärare i släkten Liljestrand.

Redan efter ett år som lärare kom Björn i kontakt med yrkesorientering och blev handgripligen ombedd att ikläda sig rollen som yrkesvalslärare. Efter lite tvekan tog han chansen. Arbetet som yrkesvalslärare förde honom runt i landet för att studera företag och organisationer samt även försvarets olika grenar. Detta för att kunna informera sina elever om deras möjligheter när det var dags för praktiskt yrkesval.

- 15 år klarade jag av som yrkesvalslärare och fick sedan befattningen som syokon-sulent vid Westerlundskas gymnasiet. Rent fantastiska år där jag genom mitt arbete lärda känna halva sta´n! Jag vågar påstå att jag under åren lärde mig lite om väldigt mycket. Intressant med djup allmänbildning, eller hur?. Vid 65 års ålder gick Björn i pension men ombads fortsätta ytterligare två år som syokonsulent.

Första kontakten med SPF fick han 1993 då han och Ragnhild blev medlemmar. Via sin mor, SPF-medlem sedan tidigare, kom han snart i kontakt med SPF-kören Västanvind som blev det första fotfästet i SPF Enabygden. Där blev Björns stora intresse och kunskap om körsång en klar tillgång under många år. Västanvind var på den tiden - början av 1990-talet - en av de bästa pensionärsskörerna i landet.

- Samtidigt fick jag frågan om jag som gammal lärare kunde engagera mig i föreningens studieverksamhet. Jag sade nej i två år men sedan kunde jag inte hålla emot längre.

1996 tog Björn hand om studieverksamheten och valdes även in i Vuxenskolans styrelse. Förutom att vara organisatör var han cirkelledare med bland annat 20 cirklar varav 15 landskapscirklar som avslutades med en veckas resa till aktuellt landskap.

- Jag klarade tre år som administratör och ägnade mig sedan ”bara” åt att vara cirkelledare. Fullt tillräckligt! Jag var som gammal lärare en dålig cirkelledare. Cirkelledaren ska ju engagera deltagarna som sedan själva ska vara aktiva.

Förutom omsorg om familjen med hustru Ragnhild och söner Anders och Erik har Björns stora intresse under alla år varit körsång. Det blev med tiden deltagande i fyra olika körer här i Enköping. Förutom Västanvind hann han med Kammarkören, Manskören och Kvartettsångarna.

- Riktigt roliga stunder att få sjunga i en kör. Här gäller det att träna på rätt sätt och att hålla stämman frisk. Då får jag såväl som förhoppningsvis åhörarna ”valuta för pengarna”. Kul!

Björn har även varit aktiv i Friluftsförbundet där han bland annat var med att organisera fyra ungdomsresor upp i fjällen. Dels handlade det om fjällvandringar men en gång även strapatsen att gå/klättra upp till toppen av Kebnekaise.

- Prata om en upplevelse av bokstavligen högsta slag. Jobbigt men givande!

LEL

Stattgropen

Vi väntar, vi väntar! Måhända kommer valresultatet nu i september att sätta ”sprutt” på politikerna så att i alla fall ett beslut kommer om vad som ska ske med skamgropen – alltså Stattgropen – mitt i Enköping. Kanske något liknande byggnaden på bilden?

Nästa val är först 2022 !

MÄRTAS KLURIGHETER 3/18

Här ska du hitta mellanordet. Mellanordet är det sista i första ordet och det första i sista ordet. Exempelvis Dal-mas-ugn.

1. Gryt - tång.
2. Katt - pall.
3. Kak - givare.
4. Rönn - plockare.
5. Ren - bullar.
6. Fisk - an.
7. Mån - helig.
8. Rum - personal.
9. Bil - full.
10. Naken - kar.
11. Pappers - täcke.
12. Björk - sångare.
13. Häst - slagare.
14. Ö - fink.
15. Blom - kärra.
16. Bok - hopp.
17. Bäck - herde.
18. Häst - snöre.
19. Tall - skog.
20. Rak - bänk.

Det först inlämnade rätta svaret belönas med en Trisslott.

*Lycka till
önskar "kluriga" Märta*

Rätta svar på klurigheter 2-18, Djur och fåglar.

1. Vessla. 2. Oxe. 3. Räv. 4. Myra. 5. Svala. 6. Råtta. 7. Mes. 8. Ekorre. 9. Hästen. 10. Varg. 11. Tiger. 12. Lamm. 13. Uggla. 14. Kråka. 15. Göken. 16. Tupp. 17. Åsna. 18. Skata. 19. Snokar. 20. Björn.
Tre inkomna svar men inte något med alla rätt. Bäst blev Inga-Britt Davidsson med 18 rätt av 20 möjliga. Gratulerar!

DEFINITION AV ETT RÖR – NIO ENKLA REGLER

1. Röret ska tillverkas av ett långt hål omgivet av ett skal av stål eller plast som är centrerat kring kärnan av hålet.
2. Röret ska bestå av hål i hela dess längd, hålet skall dessutom vara lika långt som röret.
3. Den inre diametern på röret får inte vara större än den yttre eftersom hålet då blir liggande på utsidan av röret.
4. Hela röret skall innehålla enbart hål så att vätska eller andra media kan flyta fritt.
5. Långa rör skall märkas "Långt rör" i vardera änden så att man lätt kan se om det är ett långt eller kort rör.
6. Extra långa rör skall märkas "Extra långt rör" och även märkas på mitten så att en inspektör slipper gå till någon av ändarna för att se om det är ett kort, långt eller extra långt rör om han/hon skulle råka ankomma till mitten av röret.
7. När rörböjar i 30, 45 eller 90 graders vinkel beställs måste det anges om det skall vara vänster- eller högersvängda böjar. Rörgatan riskerar annars sväng fel vid installationen.
8. På lodräta rör måste flödesriktningen anges. Annars riskerar mediet i röret att kollidera eller rinna i fel riktning.
9. Eventuellt gängade rörkopplingar måste vara av vänster- eller högergängad typ. **ALDRIG** blandat! Om man blandar skruvas ju den ena av när den andra skruvas på.

Ur ENABYGDEN för 10 år sedan

40 SPF-are gav sig i juni 2008 ut på 4-dagars busstur i Siljansbygden under ledning av reseledaren Kurt Pettersson samt med övernattningar i Mora. Man besökte en rad hembygdsgårdar och besökte kalkbrottet Dalhalla med sin friluftsscen. En vallkulla berättade om fåbodlivet på Aspgården och försåg resenärerna med "bit å", alltså kaffe med tunnbröd. Konstnären Anders Zorns hem besöktes likaså. Gruppen fick även uppleva Skinnarspelen i Malung med Rune Lindströms "Den underbara pälsen". Artister var Meta Roos, Kalle Moraeus och Janne Åström. Dags för hemfärd efter några dagar med mycket nostalgi.

Det blev även en "hemlig resa" i augusti 2008 då 50 förväntansfulla bussresenärer drog iväg norrut till stopp i Gysingetrakten

för bussfika. Därefter besök i Wij Trädgård, en stor anläggning med mycket nytänkande av bland annat studerande till trädgårdsmästare. Efter lunch besöktes Älgparken i Mostrax norr om Ockelbo. Under en 1,6 km lång promenad fick besökarna bekanta sig med Daniel, Victoria, Moltas, Moa och Molly – alla älgar. Besöket avslutades i det närliggande Vildmarksgalleriet med björnkorvsmacka serverad på björkplanka samt kaffe i björkstubbekopp.

Riksmästerskap i boule avhölls på Enavalens sandplan i augusti med SPF Trögd som arrangör. 52 herrlag, 54 damlag samt 74 mixedlag. I mixedklassen tog Trögd hem en meriterande andraplats med SPF Örsundet på 8-e plats.

Minns de härliga stunderna till sjöss...

Lämna inte ut nycklarna!

En särskild typ av telefonbedrägerier har dykt upp det senaste året, där bankkunden är bedragarnas måltavla. Bedragaren tar kontakt via telefon och utger sig för att vara till exempel från banken eller från en myndighet.

Han eller hon påstår ofta att det är bråttom och anger olika skäl till att kunden ska använda sitt BankID, sin bankdosa eller lämna ut sina koder. I samma ögonblick som kunden lämnar ut koder eller startar sitt BankID kan bedragaren börja tömma kundens konto.

Men BankID, bankdosa och koder är personliga värdehandlingar som inte får lämnas ut till någon annan. Dessa är nycklarna till kundens pengar.

"Du kan skydda dig genom att aldrig lämna ut dina personliga koder eller kontouppgifter och genom att aldrig använda BankID på uppmaning av någon som kontaktar dig.

Du lämnar ju inte ut dina hemnycklar till någon bara för att personen påstår sig vara en reparatör", säger Jan Olsson, expert vid Polisens nationella bedrägericenter.

Polisens och bankernas råd - så skyddar du dig mot bedrägerier

- Lämna **ALDRIG** ut dina personliga koder eller kontouppgifter.
- Använd **ALDRIG** BankID på uppmaning av någon som kontaktar dig.
- Om du blir misstänksam, lägg på luren och slå själv in numret till bankens kundtjänst för att kontrollera.
- Om du drabbas - polisanmäl alltid! Anmäl både bedrägeriförsök och genomförda bedrägerier.

Kom in och prata säkerhet med oss!

Se över och uppdatera så du har rätt tjänster – vi hjälper dig.

Välkommen in till oss på kontoret i Enköping!

Sparbanken i Enköping

Enköping tel. 0171-853 00 sparbankenenkoping.se

Parkernas stad - Enescopinge

Stig Forshult har på ett utmärkt sätt ställt samman Enköpings historia samt inte minst historien om de för staden så viktiga kommunikationern; sjöfart, järnväg och landsväg. Enabygden publicerar Stigs arbete som en följetong och börjar i detta nummer med stadens historia.

Enköping kallades en gång i tiden för *Pepparotssta'n* på samma sätt som Västerås bar epitetet *Gurksta'n*. Sedan många år tillbaka har pepparrötterna flyttat till Kungsbacka varför Enköping istället blivit *Sveriges närmaste stad* med storstäderna Stockholm, Uppsala, Västerås, Örebro, Eskilstuna och Södertälje samt med ett par internationella flygplatser allt inom cirka 12 mils radie. Idag benämner man hellre Enköping som *Parkernas stad* då det verkligen är gott om parker här. 24 stycken om man räknar alla från stora sammanhängande stråk som Åpromenaden och Drömparken till ett antal så kallade fickparker som är små oaser på många håll i staden.

Enköping är en av Sveriges äldsta orter med dokumentation ända från 1100-talet då som *Enescopinge*. Det var nästan 100 år före Stockholm, men man kan fråga sig om det då var en stad i modern mening. Stadsprivilegier är faktiskt inte kända förrän 1413, men de fanns troligen redan tidigare.

Namnet Enköping betyder marknadsplatsen (köping) vid korsningen (ene). Här möts en öst-västlig kommunikationsled norr om Mäla-

ren mellan västra och östra Aros (Västerås och Uppsala) med en nord-sydlig led från Strängnäs över Mäläröarna upp mot Bergslagen. På den senare leden var Enköpingsåsen en viktig del där man kunde ta sig fram på torra områden mellan de då mycket djupa Mälarfjärdarna som sträckte sig långt in i det som nu är Enköpings centrum. Genom landhöjningen på 4-6 meter har Mälaren sedan 1100-talet dragit sig tillbaka flera kilometer söderut. Stora delar av dagens Enköping ligger således på gammal sjöbotten vilket i än högre grad gäller de bördiga åkermarkerna runt staden.

Kommunikation har alltid varit en viktig del för Enköping. Här passerade den klassiska Eriksgatan från Uppsala på väg söderut över Mälaren mot Södermanland och Östergötland och här återkom den från Västmanland på väg tillbaka till Uppsala. Före järnvägarnas tillkomst under 1800-talet var fartygstrafiken på Mälaren Enköpings viktigaste kommunikationsled med omvärlden. Detta främst österut mot Stockholm men även västerut ända till Örebro. Enköpings hamn, som i dag ligger 3 km uppströms Enköpingsåns mynning i Svinnegarnsviken, var en viktig och livaktig arbetsplats. De bevarade hamnmagasinen vittnar om en svunnen storhetstid.

I nästa nummer av Enabygden ska vi titta på järnvägar till/från Enköping. Kommer järnvägsförbindelsen Enköping-Uppsala möjligen tillbaka?

Full fart på Stora Torget

Mälaren Runt på MC

Vilka bilar! Träff för brittiska juveler vid hamnmagasinen. En Rolls Royce, en öppen Bentley från 1920-talet samt en sportbil från Lotus.

Fastighetsbyrån

Dags för ett nytt boende? Fastighetsbyrån i Enköping bjuder på en kostnadsfri värdering och konsultation. Vänligen fyll i nedanstående uppgifter:

Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

Telefon: _____

Email: _____

Skicka till nedanstående adress (Fastighetsbyrån betalar portot):

Fastighetsbyrån
SVARSPOST
205 62 031
745 20 Enköping